

EL

EL

EL

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 16.3.2011
SEC(2011) 316 τελικό

ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

Συνοδευτικό έγγραφο στην

Πρόταση

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την κοινή ενοποιημένη βάση φορολογίας εταιρειών (ΚΕΒΦΕ)

{COM(2011) 121 τελικό}
{SEC(2011) 315 τελικό}

1. ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ

Η παγκοσμιοποίηση έχει μεταμορφώσει το οικονομικό τοπίο. Η γεωγραφία της παραγωγής αλλά και η εσωτερική οργάνωση των εταιρειών που δραστηριοποιούνται στις διεθνείς αγορές έχουν μεταβληθεί δραματικά. Σε μια αγορά που χαρακτηρίζεται από σταθερή πρόοδο όσον αφορά την ενοποίηση, το πλαίσιο που σχετίζεται με την φορολογία των εταιρειών μεταβάλλεται ριζικά. Με 27 διαφορετικά συνυπάρχοντα και συχνά αλληλοσυγκρουόμενα φορολογικά συστήματα, η αγορά της ΕΕ παραμένει πράγματι εξαιρετικά κατακερματισμένη. Η κατάσταση αυτή θέτει την ΕΕ σε ιδιαίτερα μειονεκτική θέση έναντι των σημαντικότερων εμπορικών της εταίρων, τις ΗΠΑ και την Ιαπωνία, κάθε μια από τις οποίες αποτελεί για τις επιχειρήσεις μια ενιαία αγορά.

Σήμερα, οι επιχειρήσεις λειτουργούν με καθεστώτα, διαμορφωμένα με τρόπο που να καλύπτουν αυξημένη κινητικότητα κεφαλαίου και συχνές διασυνοριακές συναλλαγές μεταξύ συνδεδεμένων εταιρειών. Κατά συνέπεια, έννοιες που ορίζονται για φορολογικούς σκοπούς όπως η πηγή και η κατοικία, που παραδοσιακά χρησιμοποιούνται για να καλυφθούν οι ανάγκες σχετικά κλειστών οικονομιών, αποδεικνύονται συχνά ανεπαρκείς για την αντιμετώπιση των προκλήσεων που θέτει η εμπορική δραστηριότητα στο πλαίσιο μιας ενοποιημένης αγοράς. Ειδικότερα, η συνύπαρξη ετερογενών, συχνά μεταβαλλόμενων φορολογικών κανόνων θέτει εμπόδια στις επιχειρήσεις που ανταγωνίζονται σε διεθνείς αγορές. Επιπλέον, τα εθνικά φορολογικά συστήματα καθίστανται όλο και πιο ευάλωτα σε συστήματα φοροαποφυγής. Στην πραγματικότητα, η μετακίνηση του εισοδήματος και η αναζήτηση ευνοϊκής φορολογικής σύμβασης (treaty shopping) διευκολύνονται κατά φυσικό τρόπο στο πλαίσιο της υψηλής κινητικότητας των συντελεστών της παραγωγής.

Με βάση τα παραπάνω, εξακολουθούν να υφίστανται ορισμένα φορολογικά εμπόδια για εταιρείες με διασυνοριακές δραστηριότητες στην ΕΕ, ήτοι:

- I. *Πρόσθετο κόστος συμμόρφωσης*, που προκύπτει από την εφαρμογή διαφορετικών εθνικών φορολογικών συστημάτων και των κανόνων περί τιμών μεταβίβασης. Σύμφωνα με στοιχεία που περιέχονται στη μελέτη σχετικά με τη φορολογία των εταιρειών, την οποία δημοσίευσε η Επιτροπή το 2001, το κόστος φορολογικής συμμόρφωσης αντιστοιχεί σε ποσοστό 2 έως 4 % των εσόδων από φόρο εισοδήματος εταιρειών. Στο πλαίσιο της ΕΕ των 27 αυτό είναι δυνατόν να μεταφραστεί σε μέσο ποσό άνω των 10 δισεκατομμυρίων ευρώ για το 2008.
- II. *Διπλή φορολογία*, που υφίσταται όταν επιβάλλονται συγκρίσιμοι φόροι για το ίδιο εισόδημα σε δύο ή περισσότερα κράτη.
- III. *Υπερβολική φορολόγηση*, που υφίσταται όταν από τις διασυνοριακές δραστηριότητες δημιουργούνται φορολογικές οφειλές που δεν θα υφίσταντο σε καθαρά εθνικό πλαίσιο (π.χ. δεν επιτρέπεται ο επιμερισμός ζημιών μεταξύ συνδεδεμένων εταιρειών από διαφορετικά κράτη μέλη ή με τις μόνιμες εγκαταστάσεις τους, ενώ οι ενοποιημένες ζημίες για εταιρείες που εδρεύουν σε ένα μόνο κράτος μέλος μειώνουν τα φορολογητέα κέρδη και την φορολογική επιβάρυνση).

2. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑΣ

Το υφιστάμενο πλαίσιο με τα 27 διαφορετικά εθνικά συστήματα φορολογίας εταιρειών εμποδίζει την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Τα κράτη μέλη δεν μπορούν να επιφέρουν ολοκληρωμένη λύση στο εν λόγω πρόβλημα. Η ασυντόνιστη δράση – η οποία σχεδιάζεται και υλοποιείται από κάθε κράτος μέλος χωριστά – θα αναπαρήγαγε την τρέχουσα κατάσταση, καθώς οι φορολογούμενοι θα χρειάζονταν και πάλι να απευθυνθούν σε τόσες διοικήσεις όσα και τα κράτη μέλη στα οποία έχουν υποχρέωση καταβολής φόρου. Απαιτείται δράση της Κοινότητας με στόχο την καθιέρωση νομικού πλαισίου με κοινούς κανόνες. Η Επιτροπή ανέλαβε πρωτοβουλία έχοντας υπόψη της ότι βάσει της αρχής της επικουρικότητας, τα κράτη μέλη διατηρούν την κυριαρχία τους όσον αφορά τον καθορισμό των οικείων συντελεστών φορολογίας των εταιρειών. Κατά συνέπεια, είναι ελεύθερα να καθορίσουν τον επιθυμητό όγκο και την σύσταση των φορολογικών τους εσόδων.

3. ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ ΤΗΣ ΕΕ

Οι συγκεκριμένοι στόχοι πολιτικής της πρωτοβουλίας της ΕΕ είναι η κατάργηση των εναπομενόντων φορολογικών φραγμών στην εσωτερική αγορά που περιγράφηκαν ανωτέρω, ήτοι το πρόσθετο κόστος συμμόρφωσης που σχετίζεται με τις διεθνείς δραστηριότητες, καθώς και τις περιπτώσεις διπλής και υπερβολικής φορολόγησης. Το αποτέλεσμα θα είναι η επίτευξη του γενικού στόχου της βελτίωσης της οικονομικής αποτελεσματικότητας της κατανομής του παραγωγικού κεφαλαίου στην ΕΕ μέσω της μείωσης των στρεβλώσεων των επενδυτικών αποφάσεων λόγω μειωμένης φορολογίας και περισσότερων ευκαιριών για διασυνοριακές επενδύσεις. Από μόνη της η προβλεπόμενη μεγαλύτερη απλούστευση και βελτίωση της αποτελεσματικότητας του συστήματος του φόρου εισοδήματος εταιρειών στην ΕΕ είναι δυνατόν να συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής ΕΕ 2020 και στην ενίσχυση της εσωτερικής αγοράς, σύμφωνα με τις πρωτοβουλίες που προβάλλονται στην Πράξη για την Ενιαία αγορά.

Ο επιχειρησιακός στόχος είναι η καθιέρωση κοινών κανόνων για τον υπολογισμό της βάσης φορολόγησης των καλυπτόμενων εταιρειών στην ΕΕ.

Πρέπει να τονιστεί ότι οι επιπτώσεις στον όγκο και την κατανομή των βάσεων φορολόγησης των εταιρειών ανά την ΕΕ δεν αποτελούν επιδιωκόμενο στόχο της ίδιας της πολιτικής πρωτοβουλίας. Κατά συνέπεια δεν καθορίζονται στόχοι από πλευράς κατανομής ή ουδετερότητας ως προς τα έσοδα για τα κράτη μέλη.

4. ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Η έκθεση εξετάζει τέσσερα κύρια σενάρια πολιτικής, τα οποία συγκρίνονται με το σενάριο «απουσίας ενέργειας» ή «διατήρησης της υπάρχουσας κατάστασης» (επιλογή 1):

- Η θέσπιση *προαιρετικής Κοινής Βάσης Φορολογίας Εταιρειών* (ΚΒΦΕ), δηλ. αντικατάσταση για τις καλυπτόμενες εταιρείες των 27 διαφορετικών φορολογικών καθεστώτων εταιρειών από κοινή βάση φορολογίας, υπολογιζόμενη με βάση ενιαίο σύνολο κανόνων (επιλογή 2).
- Η εισαγωγή *υποχρεωτικής Κοινής Βάσης Φορολογίας Εταιρειών* (ΚΒΦΕ) για όλες τις εταιρείες που εδρεύουν στην ΕΕ (επιλογή 3).

- Στο πλαίσιο προαιρετικής *Κοινής Ενοποιημένης Βάσης Φορολογίας Εταιρειών* (ΚΕΒΦΕ) οι εταιρείες θα μπορούσαν να επιλέξουν μια κοινή (π.χ. υπολογιζόμενη με χρήση ενιαίου συνόλου φορολογικών κανόνων) πανευρωπαϊκή ενοποιημένη βάση φορολογίας που θα μπορούσε να αντικαταστήσει τα υφιστάμενα 27 διαφορετικά καθεστώτα φορολογίας εταιρειών και τον μηχανισμό χωριστής λογιστικής (επιλογή 4).
- Οι ίδιοι κανόνες θα μπορούσαν να καταστούν υποχρεωτικοί για όλες τις εταιρείες που εδρεύουν στην ΕΕ στο πλαίσιο *υποχρεωτικής Κοινής Ενοποιημένης Βάσης Φορολογίας Εταιρειών* (ΚΕΒΦΕ) (επιλογή 5).

Στο πλαίσιο όλων των πιθανών επιλογών, κοινοί κανόνες θα θεσπιστούν μόνο για τον υπολογισμό της βάσης φορολογίας, ενώ τα κράτη μέλη θα διατηρήσουν την φορολογική τους κυριαρχία αποφασίζοντας για τους ισχύοντες φορολογικούς συντελεστές.

5. ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

5.1. Επιπτώσεις στο μέγεθος και την κατανομή της βάσης φορολογίας

Οι επιλογές πολιτικής συνεπάγονται μεταβολές του μεγέθους και της διακρατικής κατανομής των βάσεων φορολογίας εταιρειών, οι οποίες αξίζει να ποσοτικοποιηθούν, αν και οι επιπτώσεις αυτές δεν αποτελούν αυτές καθαυτές στόχους της υπό εξέταση φορολογικής μεταρρύθμισης. Είναι σημαντικό να μην εξαχθούν συμπεράσματα σχετικά με τις τελικές επιπτώσεις στα έσοδα ή στην δημοσιονομική κατάσταση των διαφόρων κρατών μελών, δεδομένου ότι αυτά θα εξαρτηθούν σε τελική ανάλυση από τις επιλογές της εθνικής πολιτικής όσον αφορά τις πιθανές προσαρμογές του μείγματος διαφόρων φορολογικών μέσων ή των φορολογικών συντελεστών που εφαρμόζονται.

Από τα ευρήματα προκύπτει ότι η καθιέρωση διατάξεων κοινής βάσης φορολογίας ανεξάρτητης από τις διασυνοριακές ενοποιημένες ζημίες (ΚΒΦΕ) είναι δυνατόν να έχει ως αποτέλεσμα, κατά μέσον όρο και για τις περισσότερες εταιρείες με έδρα στην ΕΕ, μεγαλύτερες βάσεις φορολογίας σε σχέση με τις υφιστάμενες. Ωστόσο, το μέγεθος της εν λόγω αύξησης φαίνεται ότι εξαρτάται ουσιαστικά από τους εφαρμοζόμενους κανόνες απόσβεσης. Εν πάσει περιπτώσει, η κοινή βάση φορολογίας είναι δυνατόν να περιορίσει την υφιστάμενη σημαντική διακύμανση των βάσεων φορολογίας στις διάφορες ευρωπαϊκές χώρες.

Οι διατάξεις περί ΚΕΒΦΕ θα επιτρέψουν την διασυνοριακή ενοποίηση κερδών και ζημιών. Από υπολογισμούς επί δείγματος πολυεθνικών ομίλων της ΕΕ που στηρίχτηκαν στις βάσεις δεδομένων Amadeus και ORBIS προκύπτει ότι, κατά μέσον όρο και σε ετήσια βάση το 50% των μη χρηματοπιστωτικών και το 17% των χρηματοπιστωτικών πολυεθνικών ομίλων στα αντίστοιχα δείγματα θα μπορούσε να ωφεληθεί από τον άμεσο διασυνοριακό συμψηφισμό ζημιών. Από την στάθμιση των χωριστών αποτελεσμάτων για τους διάφορους κλάδους προκύπτει ότι κατά μέσον όρο για τους αναλυθέντες ομίλους η βάση φορολόγησης στο πλαίσιο του σεναρίου ΚΕΒΦΕ θα ήταν περίπου 3% χαμηλότερη σε σχέση με το σενάριο διατήρησης της υπάρχουσας κατάστασης¹.

¹ Συνολικά, στο χρησιμοποιηθέν δείγμα, το συνδυασμένο αποτέλεσμα των νέων διατάξεων περί βάσης φορολογίας ανεξάρτητα από την ενοποίηση (που τείνει να διευρύνει την βάση φορολογίας) και την εισαγωγή άμεσης διασυνοριακής ενοποίησης των ζημιών (που τείνει να την συρρικνώσει) των

Στο πλαίσιο της ΚΕΒΦΕ, τίθεται το ερώτημα του τρόπου κατανομής της συνολικής βάσης φορολογίας μεταξύ των κρατών μελών στα οποία δραστηριοποιείται ο πολυεθνικός όμιλος, και κατά συνέπεια απαιτείται ο καθορισμός μηχανισμών επιμερισμού κατά περίπτωση. Από τον προσεγγιστικό υπολογισμό των φορολογητέων κερδών πολυεθνικών ομίλων χρησιμοποιώντας στοιχεία από τα οικονομικά αποτελέσματα προκύπτει ότι ο τύπος βάσει του οποίου οι δαπάνες προσωπικού, τα στοιχεία ενεργητικού και οι πωλήσεις ανά προορισμό σταθμίζονται ισοδύναμα θα είχε ως αποτέλεσμα αυξήσεις των βάσεων κυρίως στα κράτη μέλη της κεντρικής και της ανατολικής Ευρώπης καθώς και στην Γερμανία, την Ισπανία, την Γαλλία, την Ελλάδα και την Ιταλία. Από τα αποτελέσματα στατιστικών ερευνών προκύπτει ότι η αλλαγή της στάθμισης των συντελεστών επιμερισμού δεν επηρεάζει σημαντικά την σχετική κατανομή της βάσης φορολογίας μεταξύ των χωρών.

5.2. Επιπτώσεις στις δαπάνες συμμόρφωσης

Από στοιχεία στατιστικών ερευνών προκύπτει ότι οι κύριοι παράγοντες που επηρεάζουν τις δαπάνες συμμόρφωσης των πολυεθνικών εταιρειών σχετίζονται άμεσα ή έμμεσα με τα καθήκοντα περί τιμών μεταβίβασης (τεκμηρίωση τιμών μεταβίβασης, άδειες και δικαστικές αποφάσεις και διαδικασίες αμοιβαίων συμφωνιών). Επιπλέον, η επιβάρυνση της συμμόρφωσης λόγω τιμών μεταβίβασης αυξάνει με την πάροδο του χρόνου κυρίως λόγω δύο παραγόντων: (i) αυστηρότερες απαιτήσεις τεκμηρίωσης από την πλευρά των φορολογικών αρχών σε συνδυασμό με φορολογικούς ελέγχους· (ii) προσαρμογές και αλλαγές του τύπου και της έκτασης των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων ανά τον κόσμο².

Από μελέτη που ανατέθηκε στην Deloitte, προκύπτει ότι η ΚΕΒΦΕ αναμένεται να αποφέρει σημαντική εξοικονόμηση χρόνου και κόστους συμμόρφωσης στην περίπτωση πολυεθνικής μητρικής εταιρείας που ιδρύει νέα θυγατρική σε διαφορετικό κράτος μέλος. Κατά μέσο όρο, οι εμπειρογνώμονες σε θέματα φορολογίας που συμμετείχαν στη μελέτη εκτίμησαν ότι μια μεγάλη επιχείρηση δαπανά άνω των 140.000 ευρώ (0,23% του κύκλου εργασιών) σε δαπάνες συναφείς με τη φορολογία για να ανοίξει νέα θυγατρική σε άλλο κράτος μέλος. Η ΚΕΒΦΕ θα μειώσει το κόστος αυτό κατά 87.000 ευρώ ή κατά 62%. Οι οικονομίες για μια μεσαία επιχείρηση είναι ακόμη σημαντικότερες, καθώς το κόστος αναμένεται να μειωθεί από 128.000 ευρώ (0,55% του κύκλου εργασιών) σε 42.000 ευρώ, ήτοι μείωση κατά 67%. Από πρόσθετα στοιχεία που συγκεντρώθηκαν από δείγμα υφιστάμενων ευρωπαϊκών πολυεθνικών (μελέτη PWC) προκύπτει μικρότερη αλλά πάντα σημαντική μείωση του φόρτου συμμόρφωσης για επαναλαμβανόμενες εργασίες που άπτονται της φορολογίας. Από την εισαγωγή της ΚΕΒΦΕ αναμένονται οικονομίες που θα μπορούσαν να ανέλθουν σε ποσοστό 8% του χρόνου συμμόρφωσης.

5.3. Επιπτώσεις στο σύνολο της οικονομίας

Για την εκτίμηση των επιπτώσεων των διάφορων μεταρρυθμίσεων στο σύνολο της οικονομίας χρησιμοποιείται το μοντέλο υπολογίσιμης γενικής ισορροπίας (CGE) CORTAX. Το μοντέλο, που έχει σχεδιαστεί για να προσομοιώνει τις αλλαγές της φορολογικής πολιτικής στα κράτη μέλη της ΕΕ, επεκτάθηκε και τελειοποιήθηκε για τους σκοπούς της παρούσας

² σεναρίων ΚΕΒΦΕ τείνει στην κατά προσέγγιση διατήρηση της συνολικής βάσης φορολογίας σε σύγκριση με την υφιστάμενη (για τις αναλυθείσες εταιρείες).
Ernst & Young Transfer Pricing Survey.

εκτίμησης επιπτώσεων³. Ωστόσο, όπως και τα υπόλοιπα μοντέλα υπολογίσιμης γενικής ισορροπίας, το CORTAX περιλαμβάνει απλοποιητικές παραδοχές και προδιαγραφές που δεν θεωρούνται αδιαμφισβήτητες και δεν είναι δυνατόν να εξαλείψουν την αβεβαιότητα σχετικά με την επιρροή που έχουν οι φορολογικές πολιτικές σε ορισμένα φαινόμενα συμπεριφοράς. Ακόμη πιο σημαντικό είναι το γεγονός ότι το CORTAX δεν αναδεικνύει τα μακροπρόθεσμα δυναμικά κέρδη από την περαιτέρω ενοποίηση της εσωτερικής αγοράς, π.χ. από πλευράς αύξησης του αριθμού των εταιρειών που δραστηριοποιούνται διεθνώς. Η κατάργηση των διασυνοριακών φορολογικών φραγμών αναμένεται να μεταφραστεί σε μείωση των στρεβλώσεων όσον αφορά την κατανομή των κεφαλαίων, επειδή, αφενός, θα αυξήσει την δυνατότητα υποκατάστασης μεταξύ των εγχώριων και των διασυνοριακών επενδύσεων και, αφετέρου θα καταστήσει ελκυστικότερη την ΕΕ συνολικά για τους πολυεθνικούς επενδυτές. Η αυξημένη αποτελεσματικότητα διάθεσης κεφαλαίων αναμένεται να μεταφραστεί σε αύξηση της παραγωγικότητας και της απασχόλησης, λόγω επίσης και των οικονομικών κλίμακας που θα αξιοποιηθούν στην ευρύτερη αγορά.

Οι τέσσερις διαφορετικές επιλογές πολιτικής - προαιρετικής ΚΒΦΕ, υποχρεωτικής ΚΒΦΕ, προαιρετικής ΚΕΒΦΕ και υποχρεωτικής ΚΕΒΦΕ – συγκρίνονται με το σενάριο της διατήρησης της υπάρχουσας κατάστασης. Στα *προαιρετικά* σενάρια υποτίθεται ότι όλες οι πολυεθνικές, αλλά όχι οι εγχώριες εταιρείες, επιλέγουν τα εναλλακτικά φορολογικά συστήματα, ενώ στο πλαίσιο του υποχρεωτικού σεναρίου η εφαρμογή των νέων φορολογικών διατάξεων είναι υποχρεωτική και για τις εγχώριες εταιρείες. Η υπόθεση αυτή ενδέχεται να έχει ως αποτέλεσμα την υποεκτίμηση της αύξησης της ευημερίας στα προαιρετικά σενάρια δεδομένου ότι στην πράξη μπορεί να αναμένεται ότι οι πολυεθνικές εταιρείες θα επιλέξουν το νέο σύστημα μόνο εάν αυτό δεν θα έχει ως αποτέλεσμα χαμηλότερα καθαρά κέρδη σε σχέση με την υπαγωγή στα διαφορετικά εθνικά φορολογικά συστήματα. Σε όλα τα σενάρια υποτίθεται ότι τα έσοδα από φορολογία εταιρειών διατηρούνται σταθερά εκ των προτέρων με προσαρμογή του φορολογικού συντελεστή, έτσι ώστε ο κρατικός προϋπολογισμός να ισοσκελίζεται πριν οι εταιρείες αντιδράσουν στο περιβάλλον της νέας πολιτικής.

Οι σημαντικοί οικονομικοί μηχανισμοί που υπεισέρχονται στην ανάλυση υπολογίσιμης γενικής ισορροπίας της ΚΒΦΕ είναι η εξισορρόπηση μεταξύ χαμηλού οριακού πραγματικού φορολογικού συντελεστή (λόγω μικρής βάσης και υψηλού θεσμοθετημένου φορολογικού συντελεστή), που ελαχιστοποιεί τις στρεβλώσεις στις επενδύσεις, και χαμηλού θεσμοθετημένου φορολογικού συντελεστή (σε συνδυασμό με ευρύτερη βάση), που μειώνει την μετατόπιση των κερδών της πολυεθνικής σε τοποθεσίες εκτός ΕΕ και βελτιώνει την ελκυστικότητα μιας τοποθεσίας σε περίπτωση επιλογών συγκεκριμένων επενδύσεων. Διαπιστώνεται ότι η διεύρυνση της βάσης που προκύπτει από τον νέο ορισμό της κοινής βάσης φορολογίας – και η επακόλουθη μείωση του συντελεστή, μειώνουν την συνολική ευημερία στην ΕΕ⁴.

³ Οι επεκτάσεις αφορούν την ένταξη στο μοντέλο των (i) *φορολογικών παραδείσεων*, για να συνυπολογιστεί η ευκαιρία μεταβίβασης των κερδών εκτός της ΕΕ, (ii) *πιθανοτήτων ζημιών*, για να ποσοτικοποιηθούν επακριβώς οι οικονομικές συνέπειες της ενοποίησης των ζημιών και των (iii) *επιλογών συγκεκριμένων τοποθεσιών*, για την μοντελοποίηση των μη οριακών επιλογών των εταιρειών σχετικά με το *που* θα επενδύσουν, πριν πάρουν την απόφαση σχετικά με το *πόσα* θα επενδύσουν.

⁴ Στο μοντέλο η πολιτική διεύρυνσης της βάσης σε συνδυασμό με τη μείωση του συντελεστή έχει ως αποτέλεσμα αύξηση της ευημερίας όταν εφαρμοστεί χωριστά ανά μεμονωμένη χώρα, και ιδίως από χώρες υψηλής φορολογίας που υποφέρουν από μεταβίβαση των κερδών. Ωστόσο, η γενικευμένη εφαρμογή μιας τέτοιας πολιτικής σε ευρωπαϊκό επίπεδο μειώνει τα ευεργετικά αποτελέσματα των χαμηλότερων συντελεστών φορολογίας εταιρειών. Στην πραγματικότητα, τα συγκριτικά

Εξάλλου, η κύρια θετική επίπτωση της μεταρρύθμισης ΚΒΦΕ προκύπτει από την υποτιθέμενη μείωση του κόστους συμμόρφωσης. Συνολικά, η υποχρεωτική ΚΒΦΕ αφήνει την ευημερία σε ευρωπαϊκό επίπεδο σχεδόν αμετάβλητη ενώ από την καθιέρωση προαιρετικής ΚΒΦΕ για τις πολυεθνικές προκύπτει μικρή αύξηση της ευημερίας.

Σε σύγκριση με την ΚΒΦΕ οι επιπτώσεις στην ευημερία των επιλογών ΚΕΒΦΕ είναι ευνοϊκότερες σε όλα τα αναλυθέντα σενάρια. Το συνολικό τελικό αποτέλεσμα είναι μια μικρή καθαρή θετική αύξηση της ευημερίας κατά περίπου 0,02% του ΑΕΠ για την ΕΕ συνολικά, που ισοδυναμεί χοντρικά με ποσό 2,4 δισ. ευρώ (τιμές του 2009). Από την ανάλυση των επιπτώσεων των διαφόρων στοιχείων της μεταρρύθμισης προκύπτει ότι:

- Η μερίδα του λέοντος των θετικών οικονομικών επιπτώσεων της ενοποίησης και του τύπου επιμερισμού προκύπτει από χαμηλότερο κόστος συμμόρφωσης.
- Η μετακίνηση από χωριστή λογιστική σε τύπο επιμερισμού έχει αμελητέα επίπτωση στο ΑΕΠ και την ευημερία. Αυτό οφείλεται σε δύο αλληλοαναιρούμενα φαινόμενα: λιγότερα κίνητρα για μεταβίβαση κερδών και κεφαλαίων από χώρες με υψηλή φορολογία, αλλά πρόσθετες στρεβλώσεις στην κατανομή των συντελεστών του τύπου στις οικονομίες χαμηλής φορολογίας.
- Η ενοποίηση των ζημιών τείνει να συρρικνώνει τις βάσεις φορολογίας. Κατά συνέπεια, με βάση τις παραδοχές του μοντέλου, για να ισοσκελιστεί ο κρατικός προϋπολογισμός, ίσως να απαιτηθεί κάποια αύξηση των συντελεστών φορολογίας εταιρειών. Ο συνδυασμός χαμηλότερης φορολογικής επιβάρυνσης μέσω της ενοποίησης των ζημιών με υψηλότερη φορολογική επιβάρυνση λόγω υψηλότερων συντελεστών ίσως να αυξήσει συνολικά το κόστος του κεφαλαίου. Κατά συνέπεια, οι επενδύσεις μειώνονται ελαφρά αλλά η απασχόληση αυξάνει λόγω χαμηλότερων δαπανών προσωπικού. τελικά, το ΑΕΠ μειώνεται ελαφρά ενώ το καθαρό αποτέλεσμα στην ευημερία είναι αμελητέο.

6. ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΛΟΓΩΝ

Η κατάργηση και των τριών τύπων των εντοπισθέντων φραγμών στον τομέα της φορολογίας των εταιρειών – που είναι δυνατή στο πλαίσιο των επιλογών πολιτικής της ΚΕΒΦΕ – θα επιτρέψει στις επιχειρήσεις να πραγματοποιήσουν ορθολογικότερες οικονομικές επιλογές με αποτέλεσμα να βελτιώσουν την συνολική οικονομική απόδοση στην ΕΕ. Βάσει των ποσοτικοποιημένων οικονομικών επιπτώσεων, η προαιρετική ΚΕΒΦΕ και η υποχρεωτική ΚΕΒΦΕ προτιμώνται έναντι των εναλλακτικών επιλογών με δεδομένη την εξοικονόμηση των δαπανών συμμόρφωσης που είναι σε θέση να παράγουν. Ωστόσο, από τα μακροοικονομικά στοιχεία προκύπτει ότι από τα αναλυθέντα σενάρια η προαιρετική ΚΕΒΦΕ αποτελεί την συνολικά προτιμώμενη επιλογή πολιτικής.

Οι μεταρρυθμίσεις που αποτελούν αντικείμενο της ανάλυσης συνδέονται δυνάμει με σημαντικές δυναμικές μακροπρόθεσμες επιπτώσεις. Η μείωση της αβεβαιότητας και του

πλεονεκτήματα της τοποθεσίας μιας χώρας δεν βελτιώνονται εάν όλα τα υπόλοιπα κράτη μέλη μειώσουν επίσης τους φορολογικούς τους συντελεστές. Θα επηρεαστούν μόνο οι επιλογές τοποθεσίας έναντι τρίτων χωρών. Κατά συνέπεια, συνολικά, μια πολυμερής πολιτική διεύρυνσης της βάσης και μείωσης των συντελεστών είναι λιγότερο πιθανόν να βελτιώσει την ευημερία σε σχέση με μια μονομερή πολιτική.

κόστους (πραγματικού και αντιληπτού) με το οποίο επιβαρύνονται οι εταιρείες που δραστηριοποιούνται σήμερα σε πολλαπλές δικαιοδοσίες αποτελεί τον κύριο δίαυλο μέσω του οποίου αναμένεται να υλοποιηθούν τα αποτελέσματα αυτά. Σε τελευταία ανάλυση, αυτό θα οδηγήσει σε αυξημένες διασυνοριακές επενδύσεις στο εσωτερικό της Ένωσης, οι οποίες θα προέλθουν τόσο από περαιτέρω επέκταση των ευρωπαϊκών και αλλοδαπών πολυεθνικών επιχειρήσεων όσο και από νέες επενδύσεις καθαρά εγχώριων εταιρειών σε άλλα κράτη μέλη. Παρομοίως, στην έκταση που το υφιστάμενο κατακερματισμένο τοπίο των συστημάτων φορολογίας εταιρειών ενεργεί ως φραγμός για την είσοδο στις διεθνείς αγορές, οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) ενδέχεται να ευνοηθούν ιδιαίτερα από τις συνθήκες ισότιμου ανταγωνισμού που θα προέλθουν από τις υπό ανάλυση μεταρρυθμίσεις. Η εξάλειψη του πρόσθετου κόστους συμμόρφωσης που συνδέεται με την υποχρέωση συμμόρφωσης προς διαφορετικούς φορολογικούς κανόνες και η θέσπιση της αρχής της «υπηρεσίας μιας στάσης» (one-stop-shop) όσον αφορά τις δοσοληψίες με τις φορολογικές διοικήσεις είναι πιθανό ότι θα αυξήσουν την ικανότητα των ΜΜΕ για διασυνοριακή επέκταση.

7. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Η προτεινόμενη παρέμβαση πολιτικής θα έχει επιπτώσεις σε σειρά μεταβλητών που θα πρέπει να τεθούν υπό παρακολούθηση. Σε μικροοικονομικό επίπεδο, πρέπει να αξιολογηθούν οι επιπτώσεις των επιλογών πολιτικής στο κόστος των εταιρειών όσον αφορά την συμμόρφωση με φορολογικά θέματα και στην επενδυτική τους συμπεριφορά πέραν των εθνικών συνόρων. Για να υπερπηδηθούν οι γνωστές δυσκολίες συλλογής αξιόπιστων εκτιμήσεων του πραγματικού και του αντιληπτού κόστους συμμόρφωσης, θα πρέπει να σχεδιαστούν κατά περίπτωση έρευνες και να καταβληθεί ιδιαίτερη προσοχή στην αντιπροσωπευτικότητα των δειγμάτων που θα επιλεγούν. Η τάση επέκτασης των ΜΜΕ στο εξωτερικό ενδέχεται να είναι ιδιαίτερα αποκαλυπτική των αναμενόμενων μακροπρόθεσμων επιπτώσεων των επιλογών πολιτικής. Οι εν λόγω επιπτώσεις μπορούν να μετρηθούν με έρευνες στις σχετικές εταιρείες και με ανάλυση των παρατηρούμενων αλλαγών στις πραγματικές επενδυτικές επιλογές.

Σε μακροοικονομικό επίπεδο, σε συμφωνία με τους γενικούς στόχους βελτίωσης της διάθεσης παραγωγικού κεφαλαίου στην ΕΕ, πρέπει να συλλεχθούν στοιχεία σχετικά με τις ροές άμεσων ξένων επενδύσεων προς την ΕΕ και μεταξύ των χωρών της ΕΕ.

Μια αξιολόγηση των συνεπειών της εφαρμογής του νομοθετικού μέτρου θα μπορούσε να διεξαχθεί πέντε έτη μετά την έναρξη ισχύος των νομοθετικών μέτρων εφαρμογής της οδηγίας. Στη συνέχεια η Επιτροπή θα μπορέσει να υποβάλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας από τεχνικής σκοπιάς.

Το περιεχόμενο της εν λόγω έκθεσης θα διαφοροποιείται ανάλογα με το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας όπως θα συμφωνηθεί τελικά στο Συμβούλιο.

Πίνακας 1: Κατάταξη των επιλογών πολιτικής (1=καλύτερη επιλογή)

	Επιλογή 1: διατήρηση της υπάρχουσας κατάστασης	Επιλογή 2: Προαιρετική ΚΒΦΕ	Επιλογή 3: Υποχρεωτική ΚΒΦΕ	Επιλογή 4: Προαιρετική ΚΕΒΦΕ	Επιλογή 5: Υποχρεωτική ΚΕΒΦΕ
Μελέτη PWC (κόστος συμμόρφωσης)	2	3		1	

Μελέτη Deloitte (κόστος συμμόρφωσης)	3	2		1	
Μελέτη CORTAX (μακροοικονομικές μεταβλητές)	4	3	5	1(2)	2(1)